UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato In primam Codicis Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Si aduersus libertatem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96119

Visual Library

iuramentũm.ꝛ preſumi cõtractum ſimulatũ, vide latiſſime Barb. cõnſi.vj.vol.iiij.ꝛ conſi.xlj.eo.volu.ꝛ conſi.xvj.vol.iij.vbi etiam dicit quod poteſt concedi abſolutio a iuramento.

b ¶Corporaliter. Adde quod hoc fallit in epiſcopis, non tenentur tangere Euangelia, vt decidit Rota deciſione ccccix. de iureiu.in antiquis, quanquam ibi referat quod papa Grego.xj.aliud volebat de epiſcopis qui erant in curia Ro.

c ¶Iuramento. Adde quod hoc ſequitur Abba.conſi.xxxix.lib.j.ꝛ dicit probari in cap.literis.in text.ꝛ glo.extra de ſpon.iuncto ca.j. de delic.puero.de quo vide etiam Cal.conſi.viij.ꝛ ibi quando quis teneatur ad obſeruantiam iuramẽti, per do.Car.conſi.xcij. ¶Iuramento. Item ſequitur Panorm.dicens eſſe communem ſententiam in conſi.xxxix. Uide Pau.de Ca.conſi.ccxv.de quo ſ.

d ¶Tene menti. Adde quod Paulus de Caſt.dicit quod conſiderationes Bart.non ſunt bone, ꝛ ſe pluries conſuluiſſe contra opinionem Barto.de quo per ipſum conſilio ccv.ꝛ cxlj.per d. Cardinal.conſilio xxxv.ꝛ conſilio xxxvij.ꝛ conſilio xlvj. ꝛ conſilio cxj. per Baldum conſilio lxxix. clxxix. ꝛ ccclxix. primo libro, ꝛ conſilio cxlix.ſecundo libro, ꝛ conſilio clxxxiiij. tertio libro, ꝛ conſilio lxiiij. libro quarto.ꝛ Petr.de Anch.conſil.ccclxxxiij. Abbas conſilio xj. ꝛ allega.xxxix.primo libro, ꝛ conſ.vij.ij.lib. Rom.conſi.xij.ꝛ melius conſi.cccexxxvij. Federic.de Senis.conſi.cclxxij. Ang.conſilio. clx. And.Sicu.conſi.liiij.lib.ij. Alex.conſi.xxvij.j.lib.ꝛ ccxxix.ij.vol.

e ¶Quero vtrum Habes tamen limitare iſtam auth. ex dictis do. in l.is cui bonis.ff.de verbo.obliga.dum reprehendunt Bart.qui volebât in l.j.in fi.de cur.fur.ꝛ in dict.l.is cui bonis.per Do. Alex. quod illũd quod dicitur quod prodigus iurans ſuper contractu non tenetur ad eum obſeruandum, nõ procederet quoties iuraſſet authore curatore. Oppoſitũ vltra doc.in ſuperiori loco tenuit ipſemet Bal.ſibi contrarius in cap.ex parte extra de cõſu. vt nõ habeat locũ quoties daretur curator minori propter malos mores, quia tunc dato millies quod iuraret ſuper contractu curatore authore:tamen non teneretur ad eius obſeruantiam, ꝛ tenuit hoc expreſſe Bald.in c.j.§.item ſacramenta.in vltimis verbis in ti.de pa.iur.fir.ex quo etiam poteſt colligi, ꝛ fuit conſideratio Torti.in d.l.is cui bonis.quod talis minor, cui eſſet datus curator, propter malos mores non poſſet teſtari, iuxta.§.item prodigus. quib. non eſt permiſ.fac.teſt.Inſti.ꝛ l.is cui bonis.ff.de teſta.

f P. PAV. P. ¶In integrum. Aduerte tamen, quia licet non poſſit peti reſtitutio in integrum aduerſus contractum, poterit peti aduerſus implementũ contractus iurati vide Alex. conſi. ccxxij. in ij.volu.

g POMA. ¶Conſului contrarium. Adde quod eſt in conſi.lxxvij. ꝛ vide Barba.conſi.lij.vol.ij. Anto.de Butr.conſi.xlvj.ꝛ Alexan. cxxv.ad fin. volu.ij.ꝛ liiij.ad fin. vol.iij. Barba.xvj.vol.iij.vide etiam Bald.in c.ex reſcripto.de iureiur.ꝛ in c.peruenit primo.eod.tit.de pact.iura.fir.§.item ſacramenta.in fin.ꝛ Paul.de Caſt.conſil.lxx.ꝛ Alexand.lxxx.volu.v.

h ¶Extendetur. Adde quod Bal.conſi.cxxxiij.lib.iij.intelligit hoc verum, quando in aliqua parte inſtrumenti eſt facta mentio etatis de quo etiam vide eius conſi.xl.v.lib.ꝛ conſi.iiij.ꝛ xlvij.iij.lib. Ioan. And.in addi.ad Spe.in tit.de renun.§.j.verſic.cui autem.

* CLAVD. DE SEISS. ¶Quod ſi iuret. Ad iſtam regulã vide plures concordantias per Felin. in c.auditis.de preſcrip.

i POMA. ¶Fauorabilis. Et per hoc quod in his que tendunt in fauorem anime licitum ſit fieri extenſio, vide Barba.conſi.lvj.vol. ij.ꝛ Romanũ. conſil.cclxxxv. in fin. Imol.conſil.j.ꝛ conſil.cxxiij.ꝛ quod tendentia in fauorem anime debeant extendi, facit gloſſ.in l. omnes dies in verbo apoſtolice.j.de ferijs, ꝛ not.plane per Alex. in conſi.lx.in ij.volu.ꝛ vide gloſſ.in dic.l.omnes dies mei.ꝛ Gemi. in cap.j.de temp.ordi.in vj.vide etiam Alexand.conſi.lxiij.vol.iiij. ꝛ conſil.xcix.eod.volu. Feli.in cap.tranſlato.de conſtitu.ꝛ in cap. iurauit.de probat.ꝛ in cap.in preſeutia.eod.tit.ꝛ in cap.fin.de preſcript.ꝛ Barba.conſi.lxiiij.volumi.j. Ad hec etiam vide gloſſ.ibi ꝛ Panormi.ꝛ quod ibi addidi in capi.referente.ad fin.de preſcript. ꝛ Alexand.conſil.clxxxiiij.volu.ij.ꝛ Barba.lix.volu.ij. Ro.cclxxxv. in fin.ꝛ Imol.conſi.j.ꝛ cxxiij.ꝛ Alexand.xlij.in fin.volumi.j.ꝛ lxxxv. eod.volu.ꝛ cxxv.ꝛ Aret.xlix.

k POMA. ¶Interpoſitum. Et idem crederem ſi eſſet interpoſitum per dolum, per text.in c.quamuis.de pactis in vj.ꝛ per ea que ponit Alexand.conſi.liij.volu.iij.vbi ponit, de quo dolo debet intelligi, ſcilicet, re ipſa, an ex propoſito.

l P. PAV. P. ¶Exceptionem. Quid de iure Canonico, vide ꝛ limita, vt per Feli.in c.ij.extra de iureiur.ꝛ in c.ſi non.in iij.co.eo.tit. ꝛ in c.ij.co.pen.de ſpon.

LEX II.

IN integrum. Minor reſtituitur aduerſus venditiones nociuas ſibi vel tutori factas. hoc dicit.

Si aduerſus venditionem pignorum. Rub. XXIX.

LEX I.

ETiam. Aduerſus pignus pretorium, quod incipit a minore, ſi vendatur, minor reſtituitur, ſi graue damnum interceſſit, vel fraudis conſilium. hoc dicit. ¶Oppon.j.l.proxim. Solut.vt ibi dicam incontinenti, ꝛc.

LEX II.

REm quam. Si pignus quod incepit a maiore vendatur, nullo modo reſtituitur, ſed contra venditorem, vel eius adminiſtratorem, ſibi ſuccurritur. hoc dicit. ¶Oppo.de l.ſ.proxim. Dicunt quidam quod hic creditor diſtraxit patre viuente, ibi eo mortuo. Hoc reprobatur per finem. vbi agitur contra tutores, Alij dicunt quod hec lex determinatur per precedentem, quod non competit reſtitutio, niſi ſit enorme damnum, vel fraudis conſilium, vt ſ.l.proxi.ꝛ l.ij.j.de pre.mi. Sed iſtud videtur contra hanc legem ibi, non bona fide ꝛc.vnde volentes ſuſtinere, dicunt quod hic fraus non fuit participata cum emptore. Et iſtam opinio.tenuit Bul. Alij, vt Ioan.dicunt quod requiritur vtrunqꝫ copulatiue ſcilicet enorme damnum, ꝛ fraudis conſilium. Tertij dicunt, ꝛ iſtud dicit Azo, quod nullo modo reſtituitur minor quando pignus cepit a maiore, ꝛ lex proxi.loquitur quando cepit a minore. Iſta opinio plus placet, ſed quia non eſt perfecta, ideo àduerte, quando pignus cepit a minore. ſi quidem fuit pignus pretorium minor reſtituitur, ſi interuenit fraudis conſilium, vel enorme damnum. pro paruo enim damno non reſtituitur. ſ.l.proxi.ꝛ de predi. mi.l.ij.ꝛ de mino.l.ſi ex cauſa.in princip. Si vero cépit a minore pignus conuentionale, ꝛ tunc minor reſtituitur pro paruo damno, non pro minimo, vt l.Seio.ff.de in integrum reſtit. Si vero cepit a maiore, hic aduerte, ſiquidem vẽditio fit ex pacto habito cum defuncto, nullo geſto cum minore, minor non reſtituitur, vt hic, ꝛ l. Emilius.ff.de mino.ꝛ l.apud Iulianum.§.j.ff.qui.ex cau.in poſ.ea. Ratio, quia verba edicti dicunt, de eo quod cum minore geſtum erat, ſed hic nihil eſt geſtum cum minore.ergo ꝛc. Si vero eſt aliquid geſtũ cum minore, aut quia interpellaui eum. ꝛ ex mora eius ſum conſecutus poteſtatem vendendi a l.vel aliquid aliud feci in alia materia, tũc ipſe poſſet impetrare reſtitutionem in integrum, quia cum eo eſt geſtum aliquid, vt l.cum filius.§.in hac.ff.de verb. oblig. Iſtam diſtinctionem tangit gloſſ.in l.ſi cum militaribus.j.de reſtit.mili. Predicta vera, quando minor non reſtituitur ex edicto de minoribus. ſed ſi vellet reſtitui ex edicto ex qui.cau.ma.ex clauſula, ſi qua mihi cauſa iuſta videbitur, dicens ſe ignoraſſe contractum patris ſui, ꝛ propter eius ignorantiam eſt deceptus, ꝛ ideo petit reſtitui, quod poteſt. Ita tenet glo.in d.l.cum filius.§.in hac. de verbo.obliga. Ita dicit Dyn.in c.is qui in ius.de reg.iur.lib.vj. quod ſicut heres emphyteute eius, qui non ſoluit canonem. per biennium, reſtituitur ex iuſta cauſa, ita heres patris, qui nõ ſoluit pignus ignoranter, reſtituitur, ꝛc.

Si aduerſus donationem. Rubr. XXX.

LEX I.

SI que. Moderata nuptialis donatio per reſtitutionem non reſcinditur. h.d. Iſtam legem intellige quod donatio fuit facta de rebus que ſeruando ſeruari nõ poſſunt. nam alias requiritur decretum iudicis, vt valeat donatio, vt j.de predi.l.ſi predia.ꝛc.

LEX II.

SI in te. Si conſenſus ipſo iure non preiudicat, reſtitutio non eſt neceſſaria. ꝛ alias debet reſtitutio poſtulari. hoc dicit.

Si aduerſus libertatem. Rubr. XXXI.

LEX I.

1 ☞Reſtitutio quando detur aduerſus datam libertatem.

2 Conſultor aſſumptus in cauſa, ſi conſuluit aliquem condemnandum, an iudex, qui pronunciauit ſecundum naturam conſilij, videatur condemnaſſe.

3 Iudex, qui cognoſcens ſuper cauſa reſtitutionis aduerſus ſententiam, non iudicat ſuper prima cauſa, ſed ſolum ſententiam reſcindit, ſecus in appellatione.

SI poſt. Aduerſus libertatem datam nõ datur reſtitutio, ſed aduerſus dãdam ſic. hoc

1 dicit, quaſi totus titulus. ¶Oppon.j.de l.pen.ff.de reſcind.vendi.vbi ipſo iure libertas non competit, niſi ſit impleta conditio. ¶Ad idẽ opponitur de l.ſi quis ſub cõditione. ſi quis omiſſa cau.teſtamen. Sol.dicunt quidam quod hic fuit ex-

pꝛeſſum in ſententia,ne impleretur conditio.Vel dic ꝙ cum a par
te minoꝛis,hoc opponeretur,iſta talis exceptio fuit tacite reproꝛ
bata.Simile in l.qď in diem.§.ſi rationem.de compen.⁊ ff.de neg.
ge.l.ſi autem.§.fi.ſunt ſatis bone iſte ſol.Vel dic,qď contraria lo
quuntur de conditione, que tacite ineſt ex diſpoſitione legis, hic
de ea que venit ex diſpoſitione hominis. ¶Opponit᷑ j.eo.l.fi.Gl.
ſoluit notabiliter,hic pꝛonunciauit liberandũ,in l.fi.pꝛonunciauit
liberum.Et vide iſtam gl.⁊ no.ad ea que dicam tibi.Facit ad que
a ſtionem.[a] Conſultoꝛ aſſumptus in cauſa,conſuluit aliquem condẽ
2 nandum,†iudex condemnauit ſecundum foꝛmam cõſilij, an videa
b tur condemnaſſe reum? Certe non.[b] Aliud enim eſt pꝛonunciare
condemnandum,aliud cõdemnare,ſicut videtis hic.No.ex hac l.
3 illud.ꝙ dicit text.litem reſtaurari,⁊c. qď iudex † qui cognoſcit ſup
cauſa reſtitutionis,que impetratur aduerſus ſententiã, non iudi
cat aliquid ſuper pꝛima cã,ſed ſolũ reſcindit ſententiam,⁊ reducit
partem ad pꝛimam inſtantiam.ibi,litẽ reſtaurari.⁊c. Dixi.ſ.ſi ad
uer.rem iudi.l.j.ſecus in iudice appellationis,vt j.de appell.l.eos.
Ratio eſt,qꝛ appellatio ſtatim cum interponitur,iudicatũ extin
guit,vt l.j.in fi.j.ad Turpil.vnde iudex appellationis non habet
pꝛimam ſententiam irritare, ſed ſolum ſuper meritis pꝛime cauſe
pꝛonunciare,ꝙ facit pꝛonunciando ſentẽtiam iuſtã, vel iniuſtam,
vt d.l.eos.poſſet etiam dicere,condẽno vel abſoluo.vt ibi dixi,⁊c.

ADDITIONES.

a AND. BARB. ¶Facit ad q.vide Jo.and.in c.cõſtitutus.de re
li.do.d.Anto.in c.cum venerabilis.eod.titul.c.tranſmiſſa.de elect.
b ¶Certe non.Pau.de ca.tenet contrariũ.⁊ ita dicit tenuiſſe Joã.
Falſio.⁊ Bar.ita conſuluiſſe,vt res potius valeat,quam pereat.

LEX II.

Et ſi minoꝛ. Etiã ſi minoꝛ ſit dolo decept⁹, aduerſus libertatem non reſti
tuitur,ſed ei contra dolum ſuccurritur.hoc dicit.

LEX III.

1 ☞ Judex qui cognoſcit ciuiliter ſi reperit crimen,an poterit puni
re criminaliter.

Vos retrahi. De nullitate libertatis põt queri, non per in integrũ re
ſtitutionẽ reſcindi ⁊ dolus tutoꝛis põt ciuiliter ⁊ crimi
1 naliter puniri.h.d. ¶Ex iſto tex.dicũt† quidã ꝙ iudex,qui cogno
ſcit ciuiliter,⁊ reperit crimẽ,poteſt punire criminaliter,tamen hic
non apparet vtrum eodem iudicio,vel diuerſo.Facit ad hoc.j.de
condi.ob tur.cau.l.quod euitandi.ff.de calum.l.pen.de fur.l.inter
dum.§.qui furem.ff.ſi.regun.l.iiij.§.ſi dicantur.de pub.iud.l.defun
cto.⁊ ibi plene dixi. ¶Quero,de quo liberto loquitur hic? Qui
dam dicunt de eo, qui fuit manumiſſus.Sed certe de illo loquitur
lex pꝛecedens.hic loquitur de alio liberto, qui erat curatoꝛ ⁊ paſ
ſus eſt ſeruum manumitti,⁊c.

LEX IIII.

1 ☞ In cauſa liberali appellatur.

In iudicio. Aduerſus ſentẽtiam qua quis pꝛonunciatur liber, non datur
reſtitutio,licet concedatur appellatio.h.d. ¶Oppon.
ſ.eod.l.j.Solue vt ibi dixi. ¶Nota hic,†quod in cauſa
liberali poteſt appellari.Facit ff.de appell.l.illud.la ij.

Si aduerſus tranſactionem. Rubr. XXXII.

LEX I.

1 ☞ Aduerſarius minoꝛis reſtituti, etiam ipſe reſtituitur ad id,
ad quod leſus eſt ex contractu minoꝛis.
2 Trãſactio facta per minoꝛẽ,ſine iudicis decreto, qñ ei pꝛeiudicet.
3 Rectoꝛes eccleſiarum non poſſunt tranſigere, nec alienare, ſine
iudicis decreto ⁊ ſolennitate.
4 Actio iudicatur mobilis, vel immobilis, ſecundum naturam rei,
que in ea deducitur.

Cum in integrum Reſtituto mi noꝛe, videtur
reſtitutus aduerſarius,quatenus ex cõtractu erat
leſus.h.d. ¶Op.de l.cũ minoꝛ.ff.de min.Gl.ſoluit
1 vno modo. Tu dic breuiter† ꝙ aduerſarius nõ re
ſtituitur.niſi ad actionẽ illam,in qua leſus erat per
illum actum,contra quem petita eſt reſtitutio,ſecus ſi illam actio
nem alias amiſerat, vt in cõtrario. ¶Op.ſecundo,⁊ videtur quod
ipſo iure tranſactio non pꝛeiudicet minoꝛi , vt j.de pꝛedi.mino.per
2 totum.⁊ l.ſi pupilloꝛũ.in pꝛin.ff.de reb.eo. Gl.†tua valde no.dicit,
diſtingue,quid veniebat in actione, ſuper qua tranſactũ eſt:ſi qui
dem erat res,que ſeruando ſeruari non poterat,⁊ ſic poterat alie
nari ſine decreto,valet tranſactio ſine decreto. Et ita poteſt loqui
hic,alias requireretur decretum iudicis,nec aliter valet,vt in con
3 trario.⁊ idem in adulto,⁊ vide gl.tuam no. ¶No.bene hanc † gl.[a]
a contra fraudes,que fiunt tota die per rectoꝛes eccleſiarũ, qui non
poſſunt alienare ſine decreto,⁊ ſine ſolennitate.De qua dixi vobis
in auth.hoc ius poꝛrectum.ſ.de ſac.ſanc.eccl.Certe nec tranſigere
poſſunt,vt hic manifeſte vides.Contra hoc opp.ff.de reb.eo.l.iij.§.
idemqꝫ erit.Sol.Aliud in ſentẽtia diffinitiua,vt ibi, aliud in tranſ
b actione,vt hic. ¶Vltimo no.[b] ex iſta gl.quod actio iudicatur mo
4 bilis vel † immobilis ſecundum qualitatem rei, que in actione de
ducitur,vt hic vides.Simile habes ſ.de ſac.ſanc.eccle.l.iubemus.
§.ſane.⁊ in authen.de non alienan.§.quia vero.Facit quod no.in l.
mouentium.ff.de verb.ſignific.Veritas eſt iſta,quod pꝛopꝛie actio
* non eſt mobilis, vel immobilis,ſed eſt tertium genus per ſe *, vt l.
a diuo Pio.§.ſi in venditione.ff.de re iudic.⁊ l.quam Tuberonis.
§.fin.de peculio. Sed quãdo debemus actionem aſſimilare alicui,
tunc pꝛocedit iſta gloſſ.quia actio aſſimilatur ſecundum naturam
5 eius, quod in eo continetur. ¶Et per hoc dicunt † doct.quod ſi
ego concederem tibi bona mea mobilia, ⁊ immobilia, quod iura ⁊
c actiones nõ veniunt, qꝛ eſt tertiũ genus[c] per ſe,nec eſt neceſſe hic,
quod alicui extremoꝛum aſſimiletur,quia poteſt eſſe per ſe.⁊ Spe.
iſtud tenet in Spe.in ti.de fru.⁊ intereſſe.⁊ neſcio in quo §.vel verſi.

ADDITIONES.

a P. PAV. P. ¶Hanc gloſſ. Vide Jaſon.in l.iuſiurandum quod ex
conuentione.§.pupillus ff.de iureiuran.
b AND. BARB. ¶Vltimo no.Adde gl.dicentẽ quod compu
tatur inter immobilia.l.fi.j.in qui.cau.re.in inte.non eſt neceſſaria.
* CLAVD. DE SEISS. ¶Tertium genus per ſe.Adde Alexã
conſi.cxxv.nu.4.verſicu.ſed ita eſt ⁊c.volum.j.
c ALEX. LOS. ¶Tertium genus.Adde Bar.conſ.l.Spe.⁊ Jo.
And.in ti.de fru.⁊ intereſſe.§.j.ver.quid ſi debeo.Et dictũ ſpe.quod
vult adducere Bart.eſt in §.j.qui hic alleg.verſi.ſed quid ſi debeo.

LEX II.

1 ☞ Actio, que reſtituitur aduerſario minoꝛis reſtituti, dicitur
vtilis, ⁊ non directa.
2 Actio que tribuitur aduerſario minoꝛis, an reſtituatur ipſo iure,
vel per officium iudicis.

Si ex perſona. Reſtituto minoꝛe reſtitui tur aduerſarius, vt habeat
replicationem,ſi actio pꝛima durabat,alias ad actionẽ.
h.d. ¶Opp.de l.ꝙ ſi minoꝛ.§.reſtitutio.ff.eo.Sol.Hic
loquitur quando aduerſarius minoꝛis remiſit actionẽ,que debet
reſtitui,qꝛ ipſa remiſſione minoꝛ factus eſt locupletioꝛ:ibi quando
aduerſarius minoꝛ dedit aliquid quo caſu reſtituitur cõtra minoꝛ
rem,quatenus minoꝛ factus eſt locupletioꝛ. ¶Op.de l.cũ minoꝛi.
ff.e.ſol.vt dixi.ſ.l.pꝛox. ¶Op.de l.qui res.§.areã.ff.de ſo.vbi actio
extincta non reuiuiſcit.Sol.Dicũt quidam,fallit hic.Alij dicũt ꝙ
actio extincta nunquã reuiuiſcit,ſecũdum cõmunẽ curſum nature,
ſed miraculoſe ſic, ſicut videmus in homine. Iſta ſol.pꝛeſupponit
ꝙ iſta actio,que hic reſtituit᷑,ſit eadẽ cũ pꝛima extincta,ꝙ eſt falſi,
1 vt l.alterius.ff.de tut.⁊ ra.diſtr.Nã reſtituitur vtilis,†vt ibi patet.⁊
etiã hic tex.ibi,tributa actio,nõ dicit,renata actio, ſed dicit,tribu
ta.q.d.actionẽ iſtã dari, non oꝛiri,vt dixi in l.cũ mota.ſ.de trãſac.⁊
ideo videtur in d.l.alterius.ꝙ iſta actio ſit vtilis,nõ directa,ꝙ ap
paret eſſe verũ,qꝛ reſtituitur ex edi.pꝛeto.de mino.merito non po
teſt concedere actionẽ ciuilẽ directã,ſed vtilẽ, vt Juſti.de bo.po.§.
quos autẽ. ſed ſi actio reſtitueretur a iure ciuili , bene poſſet eadẽ
reſtitui,vt l.deferre.in fi.de iure fiſ.⁊ hãc materiã plene explicaui in
repetitione,l.meuius.§.duob.ff.de leg.ij. ¶Opp.⁊ videt᷑ ꝙ hec lex
ſit ſuperflua per pꝛecedẽtẽ.ſoluit gl.imo in multis differt,vt habes
in gl.in ſolutione,quã vide. ¶Querit gl.de vna queſtiõe,vel dua
2 bus.Quero pꝛimo,†vtrũ reſtituto minoꝛe ſit reſtituta actio aduer
ſario eius ipſo iure.Quidam videtur velle hic ꝙ ſic.Alij dicũt per
officiũ iudicis.Circa ꝙ vide gl.quã tene menti.Ego puto ꝙ queli
bet iſtarũ opinionũ ſit vera,recte intelligẽdo.Nã veritas eſt ꝙ iſta
actio reſtituitur per officiũ iudicis, ex edicto de mino.ꝙ apparet,
qꝛ reſtituit᷑ vtilis vt ſ.dixi, tamẽ debet reſtitui ipſo iure, hoc eſt re
ſtituto minoꝛe, licet iudex de reſtõne aduerſarij nihil dicat, ius tñ
ipſum reſtituit,vt hac l.in fi. Jta debes intelligere materiã iſtã,⁊c.

Si aduerſus ſolutionem. Rubr. XXXIII.

¶In iſta rub.ſicut ſunt due partes,ita ſunt due leges,⁊c.

LEX I.

Exemplo. Licite ſoluitur curatoꝛibus,licet mi noꝛes aduerſus illam ſolutionẽ po
ſint reſtitui hoc dicit. ¶Opp.⁊ videtur quod minoꝛ
poſſit reſtitui,vt ff.de mi.l.ait pꝛetoꝛ.§.permittitur.Sol.
Diſtingue, vt habes in gloſſ.⁊ ff.eod.l.ait pꝛetoꝛ.§.permittitur.

LEX II.

1 ☞ Solutio facta per minoꝛem,quando transferat dominium.
2 Minoꝛ aduerſus ſolutionem factam de debito ciuiliter,ſed natu
raliter indebito iuris erroꝛe,reſtituitur.

Indebito. Hec lex habet materiam l.interdum. de condict.indebi.hic exemplificabo
quãtũ pꝛo gl.hic poſita expedit.Si minoꝛ ſoluit indebitũ
naturaliter